

การวิเคราะห์ภาพถ่ายพันธุ์พืช เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

An Analysis of Flora Photographs to Promote Ecological Tourism

ชฎาภรณ์ ทองคำ

Chadaporn Thongkham

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

Graduate student of College of Communication Arts, Rangsit University

E mail: chadath9@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ภาพถ่ายพันธุ์พืช เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการประกอบสร้างของภาพถ่ายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ภาพถ่ายพันธุ์พืชในโครงการปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การประกวดภาพถ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ “สัตว์มีค่า ป่ามีคุณ” จัดโดยบริษัท True ปลูกปัญญา ทำการวิเคราะห์ภาพถ่ายพันธุ์พืช 10 ภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ภาพถ่ายโดยใช้วิธีแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ภาพ “The Good Eye” เป็นแนวทางหลักในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่าภาพถ่ายพันธุ์พืชในการประกวดภาพถ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ “สัตว์มีค่า ป่ามีคุณ” ระหว่างปี 2555 – 2559 ที่ปรากฏในแหล่งข้อมูลของโครงการปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยองค์ประกอบทางภาพ 5 มิติ ได้แก่ 1) มิติด้านเนื้อหา ผู้สร้างสรรค์นำเสนอภาพทั้งเนื้อหาทางรูปธรรมและนามธรรม เนื้อหาทางรูปธรรมจะเห็นได้ถึงความหลากหลายชีวภาพของพันธุ์พืชและป่าไม้ เนื้อหาทางนามธรรม ภาพที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าที่ธรรมชาติสร้างสรรค์ขึ้นมา นอกเหนือจากนั้นยังแสดงให้เห็นถึงความมหัศจรรย์ของพื้นที่ที่มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของแต่ละประเภท 2) มิติด้านสี ผู้สร้างสรรค์บันทึกภาพที่มีสีสันที่ดูน่าสนใจ และให้ความหมายเชิงจิตวิทยากับรูปนั้นได้เป็นอย่างดี เช่น สีเขียว หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ สีขาวคือความบริสุทธิ์ ความไร้เดียงสา สีแดง ให้ความหมายถึง ชีวิตที่มีสัน สีแต่ละสีจะให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไปและทำให้ผู้ชมรูปเกิดจินตนาการและอารมณ์คล้ายคลึงตาม 3) มิติด้านการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ ภาพที่ถูกสร้างสรรค์สามารถแบ่งได้หลายองค์ประกอบ เช่น การถ่ายใช้กฎสามส่วน, ความชัดลึก, ความชัดตื้น, การใช้เส้นนำสายตา เป็นต้น 4) มิติด้านแสง ผู้สร้างสรรค์ใช้แสงจากแหล่งกำเนิดแสงโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ แสงที่ได้เป็นตัวกำหนดรายละเอียดของภาพให้มีความอ่อนแก่ ทำให้แสงดูอ่อนนุ่ม อ่อนโยน มากขึ้น 5) มิติด้านการแสดงออกของอารมณ์ของภาพ ผู้สร้างสรรค์เล่าเรื่องราวของผืนป่า โดยธรรมชาติสะท้อนถึงความเบิกบานเปล่งเปลื่นของอารมณ์อย่างชัดเจน

คำสำคัญ: ภาพถ่าย พันธุ์พืช การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

Abstract

This qualitative research aimed to study how to composite photos promoting eco – tourism and analyze a variety of plant photos in the natural conservative photo contest entitled , “Sat Mee Kha Pa Mee khun” held by True Pluk Pan Ya. The research analyzed 10 photos of plants using the method “The Good Eye” .

The result of this reserch revealed that the types of plants in the contest “Sat me kha Pa me khun” 2012 – 2016 consisted of 5 components – content, color, spatial organization, light, and expressive content. Content presented both concrete and abstract images. Concrete content could be seen in the biodiversity of plants, and abstract content reflected the richness of forest creation; in addition, it shows the miracle of aesthetic in each area. Color reflected interest and the meanings of picture); for example – green means of fertility, white refers to purity, red means colourful life. Each color could give different feelings and meanings. Spatial organization could conduct a variety of ideas of photos such as guideline, depth of field, etc. Light created the aspects of photos, making them become more softer or stronger. Finally, expressive content presented the story of the nature and forest the creator wanted to tells those who saw the picture as it could reflect to the mood and tone of the story clearly.

Keywords: photograph, flora, ecological tourism

1. บทนำ

ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากประเทศหนึ่งของโลก ซึ่งแต่ละแห่งล้วนเป็นที่ที่นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาและเรียนรู้วัฒนธรรมอันล้ำค่าของไทยได้ทั้งสิ้น การเดินทางไปท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆ ถือเป็นกิจกรรมนันทนาการที่สามารถสร้างสุนทรียภาพและจินตนาการที่มีผลต่อการดำรงชีวิตในการกิจประจำวันได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นแล้วการท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีบทบาทสูงยิ่งในการนำเงินตราจากต่างประเทศเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอีกด้วย

หน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยคือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เป็นหน่วยงานที่เร่งทำการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในประเทศเพื่อการขยายตัวของเศรษฐกิจและเป็นผลดีที่จะตามมาในอนาคต ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนั้นมีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมถึงกลุ่มเป้าหมายแทบจะทุกทางก็ว่าได้ รวมถึงการชักชวนบุคคลที่มีชื่อเสียง เข้ามาช่วยดึงดูดความสนใจ สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลักที่เป็นนักท่องเที่ยวด้วย รวมถึงกลุ่มเป้าหมายรองที่จะเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในอนาคตด้วย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวอันโดดเด่นในประเทศไทยมาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยว เพื่อเชิญชวนให้คนไทยเที่ยวไทยมากขึ้น และเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไปในตัว อย่างไรก็ตามยังมีหน่วยงานอื่นๆ ที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะด้านเช่น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ทำหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติ รวมทั้งการปลูกฝังแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในบรรดากิจกรรมการท่องเที่ยวนั้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกลไกที่ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่น รวมถึงยังช่วยในการปลูกฝังให้นักท่องเที่ยวมีความผูกพันกับธรรมชาติ และเกิดเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืนทั้งนี้ โดยความสวยงามอันเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ป่าประการหนึ่งคือ พันธุ์พืช

ในการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยนั้น กิจกรรมการประกวดภาพถ่าย ถือเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการสร้างสื่อเพื่อการท่องเที่ยว งานวิจัยนี้จึงมุ่งประเด็นความสนใจไปที่การศึกษาถึงการประกอบสร้างความเป็นจริงภาพถ่าย ที่ผ่านการเผยแพร่จากโครงการปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การประกวดภาพถ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ “สัตว์มีค่า ป่ามีคุณ” จัดโดยบริษัท True ปลูกปัญญา เพื่อเป็นองค์ความรู้ทางการสร้างสรรค์งานภาพถ่ายพันธุ์พืช ภาพถ่ายที่คัดเลือก จะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ สวยงาม แปลกใหม่ และออกเดินทางไปค้นหา เช่น ป่าบาลา-ฮาลา จังหวัดนราธิวาส น้ำตกโกรกอดก จังหวัดสระบุรี อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น ซึ่งโครงการนี้ถือเป็นรางวัลอันทรงเกียรติ ซึ่งด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และด้วยประทานสมเด็จพระที่นั่งเธอฯ นับว่าเป็นโครงการที่ส่งเสริมให้คนไทยตระหนักถึงความสำคัญ รัก และหวงแหน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้ภาพถ่ายเป็นสื่อ ทั้งนี้ภาพถ่ายพันธุ์พืชที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางประยุกต์ใช้กับการถ่ายภาพและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย ในระดับต่างๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการประกอบสร้างผลงานภาพถ่าย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ปรากฏในโครงการปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การประกวดภาพถ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ “สัตว์มีค่า ป่ามีคุณ” จัดโดยบริษัท True ปลูกปัญญา ระหว่างปี 2555-2559

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ด้วยบท โดยมีรายละเอียดดังนี้

แหล่งข้อมูล คือ ภาพถ่ายพันธุ์โครงการปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การประกวดภาพถ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ “สัตว์มีค่า ป่ามีคุณ” จัดโดยบริษัท True ปลูกปัญญา ระหว่างปี 2555-2559 จำนวน 10 ภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์รูป “The Good Eye” ซึ่งเสนอ Gillian Rose (2001) โดยซึ่งประกอบด้วย 5 มิติ ได้แก่ 1) มิติด้านเนื้อหา 2) มิติด้านสี 3) มิติด้านการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ 4) มิติด้านแสง 5) มิติด้านการแสดงออกของอารมณ์ของภาพ เป็นตัวกำหนดและแนวทางหลักในการวิเคราะห์ ด้วยท่วงภาพถ่าย

4. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ภาพถ่ายพันธุ์พืชในลักษณะต่างๆ ผลการวิเคราะห์พบว่าประเด็นองค์ประกอบการสื่อสารของภาพได้นั้นสามารถจำแนกได้ 5 ประเด็น ดังต่อไปนี้

4.1 มิติด้านเนื้อหา (Content)

การสื่อความหมายของภาพที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สามารถแสดงอารมณ์ของเนื้อหาทั้งทางรูปธรรมและนามธรรม จะปรากฏดังตัวอย่างรูปที่ 1

รูปที่ 1 ชื่อ “Marco”

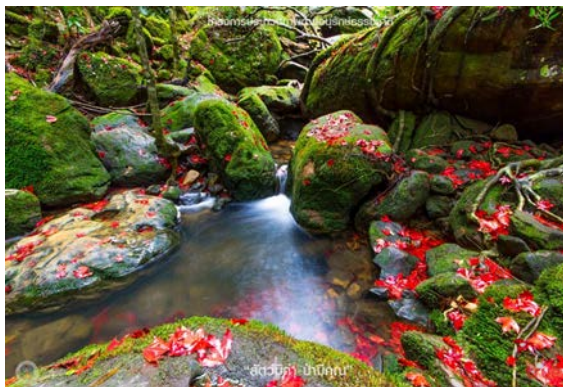
ที่มา: www.truelookpanya.com, ครั้งที่ 22, ภาพพันธุ์พืชปีพ.ศ. 2559

จากรูปที่ 1 การนำเสนอภาพนี้ เมื่อประยุกต์สู่รูปถ่ายจะพบว่าสามารถทำการวิเคราะห์ได้หลายประเด็นได้แก่ 1) เนื้อหาภายนอกหรือเนื้อหาทางรูปธรรม สามารถรับรู้ได้ด้วยผัสสะในการมองเห็นนั้นซึ่งรูปที่ปรากฏในภาพนี้จะเต็มไปด้วยใบของ Begonia สีเหลืองอร่ามที่ผุดขึ้นมาจากขอนไม้ที่มีการปกคลุมด้วยมอสสีเขียวข่มสดใสดูแสดงความตัดกัน (contrast) อย่างเด่นชัดของทั้งสองสิ่ง ถือเป็นความแปลกที่ธรรมชาติแต่งเติมขึ้นมา ซึ่งผู้ถ่ายทอดเรื่องราวของต้น Begonia นั้นนำเสนอได้อย่างชัดเจน และเน้นความยิ่งใหญ่ ความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าและใบ Begonia ซึ่งเป็นการเน้นเฉพาะส่วนที่ต้องการนำเสนออีกด้วย 2) เนื้อหาภายในหรือทางนามธรรมนั้น ผู้สร้างสรรค์ผลงานแสดงอารมณ์ผ่านรูปให้กับผู้ชมได้อย่างชัดเจน กล่าวคือรูปที่ปรากฏต้องการสะท้อนให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าที่ธรรมชาติสร้างสรรค์ขึ้นมา รวมกับพันธุ์พืชชนิดอื่นที่สอดแทรกขึ้นมาในภาพ สิ่งเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดจินตนาการได้โดยง่าย

4.2 มิติด้านสี (Color)

สีนั้นมีผลทางด้านจิตวิทยาต่ออารมณ์ จิตใจมนุษย์ อันเป็นตัวกำหนดการสื่อความหมายให้กับรูปนั้นได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ชมรูปเกิดจินตนาการและอารมณ์คล้อยตามและสีในการถ่ายทอดเรื่องราวจึงสามารถนำสีต่างๆมาผสมกันจนเกิดเป็นรูปที่สวยงาม (อานวยพร บุญจรัส, 2553) การใช้สีหลัก คือ สีน้ำตาลผสมสีแดงและสีเหลืองของใบ Beognia เป็นจุดเด่นในการนำเสนอ สีน้ำตาล (Brown) หมายถึง ความหนักแน่นมั่นคงไม่สั่น สีแดง (Red) หมายถึง ความสดใ ผู้วิจัยใช้จุดเด่นของสีผสมตรงนี้นำมาเสนอ ซึ่งเป็นสีที่ผสมแล้วให้สีในโทนอุ่น ตัดกับสีเหลือง ที่สื่อความหมายถึง ความสดใสมีชีวิตชีวา ทั้งนี้ทั้งนั้นรูปที่ปรากฏมีความหมายในตัวมันเอง เป็นสิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน และทำให้ทำหน้าที่ให้ความหมายในทางจิตวิทยาชัดเจนขึ้น

4.3 มิติด้านการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ (Spatial organization)

รูปที่ 2 ชื่อ “ต้นน้ำ”

ที่มา: www.trueplookpanya.com, ครั้งที่ 20, ภาพพันธุ์พืชปี พ.ศ. 2557

ในการพิจารณาเกี่ยวกับมิติด้านการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ (Spatial Organization) ในการวิเคราะห์รูปที่ 2 นี้เป็นภาพถ่ายในมุมกว้าง (Panoramic photo) เพื่อให้เห็นองค์ประกอบที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ เส้นสายของพื้นผิว (Line of texture) ที่เกิดจากธรรมชาติที่แตกต่างกัน เช่น ต้นน้ำที่ไหลผ่านช่องโขดหิน ความแตกต่างที่เกิดจากการแบ่งเขตเนื่องจากโทนหรือสีทำให้เกิดเป็นเส้น การวางตำแหน่งของโขดหิน ชนิดเดียวกันที่อยู่ในภาพแต่อยู่กันคนละตำแหน่ง ทำให้เกิดเป็นภาพลักษณะทัศนมิติ (Perspective) มีความลึกของต้นน้ำที่ไหลผ่านโขดหิน เข้ามาเกี่ยวข้องนอกจากความยาวและความกว้าง

4.4 มิติด้านแสง (Light)

รูปที่ 3 ชื่อ “สีสันแห่งป่า”

ที่มา: www.trueplookpanya.com, ครั้งที่ 18, ภาพพันธุ์พืชในปี พ.ศ. 2555

ประเด็นที่พบในภาพสีสันแห่งป่า (รูปที่ 3) นั้น มีการใช้แสงที่มีต้นกำเนิดมาจากธรรมชาติ (Natural Light) นั่นคือ แสงอาทิตย์ ผู้นำเสนอใช้แสงแดดที่มีทิศทางและอุณหภูมิของสีที่มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลา และแสงที่กระทบนั้นเป็นแสงที่ย้อนเข้ามาหาประธานภาพ เป็นแสงขอบ (Rim light) ที่แยกประธานภาพออกจากฉากหลังได้อย่างชัดเจน ทำให้สามารถมองเห็นดอกกล้วยไม้ที่มีสีเด่น นและทำให้จุดเด่นของภาพนั้น โดดเด่นขึ้น

4.5 มิติด้านการแสดงออกของอารมณ์ภาพ (Expressive Content)

เนื้อหาภาพองค์รวมล้วนประเด็นเรื่องของอารมณ์ของภาพ จากการพิจารณาโดยรวม ภาพพันธุ์พืชมีนัยของการแสดงถึงการเจริญเติบโตของพันธุ์พืช ตั้งแต่แรกการเติบโตจนถึงรูปแบบที่สมบูรณ์ โดยธรรมชาติ ตัวอย่างภาพกล้วยไม้มีจุดเด่นที่ชัดเจนตรงดอกกล้วยไม้ที่แข็งแรงและยังมีบริเวณโดยรอบที่มีสีเขียวให้อารมณ์ภาพที่มีชีวิตชีวา ทำให้สถานที่นั้นๆ น่าสนใจยิ่งขึ้น ภาพของธรรมชาติจึงสามารถสร้างความเบิกบานเพลิดเพลินอารมณ์ให้กับผู้รับสารได้

5. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยการวิเคราะห์ภาพถ่ายพันธุ์พืช เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามแนวทางการวิเคราะห์ภาพ “The good eye” ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจความหมายของรูปแต่ละรูปทั้ง 5 มิติ ตามแนวทางของ Gillian Rose (2001) ได้แก่ มิติด้านเนื้อหา มิติด้านสี มิติด้านการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ มิติด้านแสง มิติด้านการแสดงออกของอารมณ์ของภาพ ซึ่งผลที่ได้พบว่าภาพถ่ายทุกภาพที่อยู่ในโครงการประกวดพันธุ์พืชในงานวิจัยนี้ มีองค์ประกอบร่วมกันทั้ง 5 มิติ กล่าวคือ เนื้อหาเชิงนามธรรมที่สื่อความหมายถึงความอุดมสมบูรณ์และการเจริญเติบโตตามหลักแห่งชีวิต เป็นมิติที่พบได้ในภาพถ่ายทุกภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพไม้ดอก เป็นภาพที่มีความหมายสื่อถึงภาวะการเติบโตที่พร้อมขยายพันธุ์สู่ความอุดมสมบูรณ์ในระบบนิเวศ ดังที่ Richard Zakia (1997) กล่าวว่า สัญลักษณ์ของภาพดอกไม้คือการพร้อมที่จะขยายพันธุ์ซึ่งเป็นพัฒนาการของต้นไม้ตามหลักพฤกษศาสตร์ ที่ได้ถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายของความรักในสังคมมนุษย์ ในส่วนของมิติด้านสี แสง การจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่และอารมณ์ภาพมีความสอดคล้องกับหน้าที่ทางการสื่อสารในเชิงสุนทรียภาพดังที่ Jakobson (1987) เสนอว่าหน้าที่สำคัญของตัวสารคือหน้าที่ในการสื่อสารความงามหรือสุนทรียภาพ ด้วยลักษณะสำคัญดังกล่าวจึงทำให้ภาพถ่ายพันธุ์พืชมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวในประเทศไทย

6. บทสรุป

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้ผู้มาเยือนได้สัมผัส เรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติและองค์ประกอบธรรมชาติ รวมทั้งศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น ตลอดจนผลกระทบของมนุษย์ที่มีต่อระบบนิเวศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในเชิงบวก กล่าวคือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมุ่งเน้นในด้านการท่องเที่ยวควบคู่กับการดูแลรักษาและคงไว้ซึ่งคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว การเพิ่มพูนประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้แก่นักท่องเที่ยว การพัฒนาจิตสำนึกและความเข้าใจของนักท่องเที่ยวในการทำคุณประโยชน์ให้แก่สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ และการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนที่แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการประกอบสร้างของภาพถ่ายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ภาพถ่ายพันธุ์พืชในโครงการปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การประกวดภาพถ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ “สัตว์มีค่า ป่ามีคุณ” จัดโดยบริษัท True ปลูกปัญญา ผู้วิจัยวิเคราะห์ภาพถ่ายโดยใช้แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์รูป “The Good Eye” เป็นตัวกำหนดและแนวทางหลักในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่าประเด็นการสื่อความหมายของภาพได้นั้นสามารถจำแนกได้ 5 ประเด็น ดังต่อไปนี้ 1) มิติด้านเนื้อหา (Content) เป็นการสื่อความหมายของภาพที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สามารถแสดงอารมณ์ของเนื้อหาทั้งทางรูปธรรมและนามธรรม 2) มิติด้านสี (Color) สีที่ปรากฏในทุกๆ ภาพนั้นเป็นตัวกำหนดการสื่อความหมายให้กับรูปนั้นได้เป็นอย่างดีและเป็นสิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน และทำให้ทำหน้าที่ให้ความหมายในทางจิตวิทยาชัดเจนขึ้น 3) มิติด้านการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ (Spatial organization) ในทุกภาพนั้น มีการนำเสนอภาพในทุกๆ มุม ไม่ว่าจะเป็นมุมกว้าง มุมยาว มุมลึก เป็นต้น นอกจากผู้สร้างสรรค์ผลงานจะสื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ยังเห็นได้ถึงการเจริญเติบโตในธรรมชาติที่ไม่สมบูรณ์ ในแบบที่ธรรมชาติสร้างขึ้น ซึ่งช่วยบอกย้ำความมหัศจรรย์ของทั้งพันธุ์พืชและสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศได้เป็นอย่างดี 4) มิติด้านแสง (Light) ภาพทุกภาพแสงที่ได้เป็นตัวกำหนดรายละเอียดของภาพให้มีความอ่อนแก่ ซึ่งจะทำให้ผลงานออกมาสวยงามยิ่งขึ้น 5) มิติด้านการแสดงออกของอารมณ์ของภาพ (Expressive Content) ภาพทุกภาพมองเห็นถึงความเจริญเติบโตของพันธุ์พืช ตั้งแต่แรกการเติบโตในแบบที่สมบูรณ์ โดยธรรมชาติสร้างขึ้น นอกจากนั้นยังเล่าเรื่องราวของผืนป่า โดยธรรมชาติสะท้อนถึงความเบิกบานเปลือยเปลื่นของอารมณ์อีกด้วย

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้จะสำเร็จล่วงมิได้หากไม่ได้รับคำแนะนำอันทรงคุณค่าจาก รองศาสตราจารย์ ดร. กฤษณ์ ทองเลิศ อาจารย์ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต และขอขอบพระคุณครอบครัวที่สนับสนุน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

8. เอกสารอ้างอิง

อานวยพร บุญจรัส. (2553). *ศิลปะแห่งการถ่ายภาพ*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

Gillian Rose. (2001). *Visual Methodologies*. London: Sage Publications Ltd.

Richard Zakia. (1997). *Perception and imaging*. Boston: Focal Press.

Jakobson Roman. (1987). *Language in Literature*. London: The Belknap Press of Harvard University Press.

True ปลูกปัญญา, corp. ภาพถ่ายพันธุ์โครงการปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การประกวดภาพถ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ “สัตว์มีค่า ป่ามีคุณ” [ออนไลน์]. 2555 – 2559. แหล่งที่มา www.truelookpanya.com. [7 กรกฎาคม 2560]